

Алекс Болдин

Европейски стандарт

– Хей Мироне, къде се загуби бе човек? Спри се де! Чакай да те видя. Нещо не се обаждаш. Ядосват ли те даскалията? – провикна се Чико към един замислен и бързащ човек по главната улица. Човекът забави ход, огледа се изненадано и след известно колебание подаде ръка за здрависване.

– Ти ли си бе, Чико! Здравсти! Много моден вид имаш!

Тази констатация мигом предизвика цъфтяща усмивка на гладко избърснатото лице на Чико. Той се изпъчи, махна някаква несъществуваща пращинка от ревера на самото си, вдигна слънчевите очила над челото си, както модата диктуваше сега, и продължи:

– Европейски стандарт, бе приятел! Четеш ли вестници? Министърката по европейска интеграция се скъса да търчи по европейските столици. Мошеници въртят луд бизнес с недвижими имоти по Черноморието. Настаяват европейски туристи и им гушкат парите, та ние ли няма да опитаме да направим нещо по въпроса.

– Ти какво специално правиш по тоя въпрос?

– Не виждаш ли? Подобрявам външния си вид. Опитвам се да стана европеец. Виж ме! Тези обувки са чехски, ризата – германска, самото – шведско, панталона – холандски, вратовръзка... – Чико се запъна. Той Явно, не можеше да си спомни в момента, откъде е спомената вещ, след това умело замазвайки фала продължи.

– Сега планирам да купя един дънков костюм от Италия. Ти как я караш?

– Зле е! Много е зле. – въздъхна Мирон.

Той зашари разсеяно с поглед към сградата на пощенската палата. – Готвят се да затворят техникума.

– Останаха много малко ученически паралелки, а децата са една шепа. С колегите се чудим какво да правим. При мен са само тревоги и притеснения, какво друго да ти кажа?

– Защо му мислиш толкоз? С професия като твоята навсякъде се пробива. В града има още един техникум. Опитай там.

– Лесно е да се каже. Аз не съм единствения. Много колеги има които чакат за работа. При теб как е? Как я караш? Имаш ли работа?

– Абе! Работя! Да не ти се случва работа като моята! Цяла седмица не мога да се прибера у дома. Дори кварталните кучетата вече ме забравиха. Работя из Влашко. Като се върна в събота, целия воня на пот и мръсотия. С колегата спим в един коптор. Комарите ни ядат, денем и нощем. На началството все не може да се угоди.

– Външният ти вид обаче е добър. Все едно идваш от модно ревю.

От къде намираш тези дрехи? Ожени ли се?

– Какво говориш, бе Мироне! Аз и женен! Трябва да се срути Балкана ако се случи това събитие. Човек обаче трябва да има добър външен вид. Ако не прочетеш в очите на мацките интерес, значи свършил си. Остава да си напишеш завещанието и да си потърсиш евтина погребална агенция. При мене това е принцип! Може да нямаш пари в джоба, но откън трябва да те избива на фукарлък! А гледай ти как си облечен! Целият си в сив цвят. Тези дрехи сякаш си ги извадил от разнебитена перална машина.

Безметежната усмивка отново цъфна на устните му и ръката му по навик се насочи към зализания алаброс. – Хайде да те вода на едно място, хайде! Настроението мигом ще ти се вдигне.

Той хвана Мирон под ръка и го поведе към старата търговска улица на града.

От вратата на широко отвореното VIP заведение, протяжно се носеше балада на Ози Озбърн. Две – три жълти таксиметрови коли, прилежно чакаха така желаните пътници. Шофьорите им скучаеха активно, кой отворил вестник, кой чоплещ слънчогледови семки.

До тях две разголени проститутки, се кикотеха невъздържано. Разказвах си някаква интересна житейска история случила се през изтеклата нощ. Дребно девойче бе седнало на стол пред малкия интернет клуб. То имаше уморен вид. Държеше между пръстите си запалена цигара. Тя вече ги обгаряше, но то сякаш не я забелязваше.

– Накъде сме тръгнали, бе Чико?

– Трай бе! Ще видиш! Внимавай сега! Значи, животът си върви. Ние обаче трябва да сме в тон с него. Чико щом вземе аванса какво мислиш, че прави? Води гаджето си в пицария „Наполи“ или в китайския ресторант? Ами! Отива най-напред да види европейската стока. Хей тук е! Влизай!

В една от най-красивите постройките на града, срещу лъскавата част на банка, се ширеше магазин за дрехи, „втора ръка“. Собствениците и бяха изчезнали нанякъде и сега тя се стопанисваше от един предприемчив българо-турски гражданин. Обширният приземен етаж побираше цяла конфекция от употребявани дрехи, внос от Германия. Дамската стока бе изложена на долния етаж, а на горния-мъжката.

– От тук ли пазаруваш? Германците си изхвърлят дрехите а ти ги носиш! Къде ти е българското достойнство, бе човек? Нашата стока също е добра, само да знаеш къде да я купуваш.

– Дръжки! Евтина! Българска! Чуваш ли се какво говориш, бе

Мироне? Има ли нещо свястно българско сега? Всичко е менте! Стоката се внася от Турция и Китай! Къде е българската стока? Демократите се бориха точно за това. Да няма българска стока. След някой ден и България няма да я има, а ти българско та българско. Левчето щом стане евро и хоп! България умира!

– Чико, много елементарно разсъждаваш! „Няма да има България!“ България винаги ще я има! Имало я е през през вековете и ще я има. Българската нация няма да изчезне след европейската интеграция. Тя не е край за българската нация, а точно обратното, начало на ново развитие. Интеграцията е развитие, стимул за производство, разширени контакти и достъп до европейската култура и живот.

– Дръжки! Погледни внимателно, прочети какво се пише във вестниците! Абе ти май...

Той завъртя многозначително пръсти около глава.

– Така разширихме контактите си чрез циганските гурбетчии в Швеция и Испания, че тамошните европейци пропищяха. Чувал ли си? Преди време разказваха един царски виц:

– Цар Фердинанд подарил едно българче на американския президент, с желанието да го изучи на български език. Оня му подарил лимузина „Форд“. След време царя получил следната телеграма: „Здраси Фердо! Иъла си земи Йордо! Алал да ти е Фордо!“

– Знаеш ли какво правят нашите емигранти там сега? Емигрантите метат улиците, проституират и гледат какво да окрадат. Това е истината братче! Отклонихме се от темата обаче. Я ела да видиш нещо!

Чико се запъти към една купчина от овехтели, смачкани обувки. Започна да опипва редицата с окачени на закачалки карирани ризи. Те бяха почти нови. Няколко дънкови ризи с най различни номера разнообразяваха асортимента.

– Хей приятел, какви ризи харесваш? Виж тая! Май е на твоята мярка. Я се обърни да ти премеря гърба. Така-а-а... Става ти. Ха честито! Точно по мярка ти е! Да видим сега, какво ще каже кантара. О-о-п-а-а! Четиристотин грама! Девойче, колко ще струва това кафтанче?

– Три лева и петдесет стотинки!

– Ко-о-о-лко! Тоя ценоразпис верен ли е? Нали го чета! Пише, Риза микс – осем лева. Ти ми я таксуваш по десет. На такава цена са дънковите! Какво значи микс, бе маце?

– Не зная!

– Как така не знаеш? Не знаеш!? Ами за какво си тук? – Чико, ококорил очи, бавно и неусетно заформяше лек и ефирен скандал.

– Вчера, шефа ни разпореди плътните, бархетни, зимни ризи да ги продаваме по десет.

– Ама чакай, чакай! Я виж това! – той хвана ревера на карираната си бархетна риза, оцветен в приятни свежи и весели тонове и се опули. – Каква е тая риза според теб?

– Бархетна!

– Бархетна е значи, а? Оня ден ми я продаде по осем, а сега искаш десет лева. Това е риза микс, нали? Нали така, бе мацко? И там пише по осем! По осем и точка! Мене ли ще ме лъжеш?

– Ама шефа...

– Добре де, добре! Шефа та шефа! Хубаво де! Шефа! Да му го...на тоя шеф! Хайде! От мен да мине! Мироне, вади трите лева и петдесет стотинки и да се чупим. Тая ми развали настроението с тоя неин шеф.

Чико си спомни, че такива ризи-българска изработка струваха дванадесет лева, затова замлъкна. Намигна на приятеля си и го повлече към редицата с якетата. Мирон обаче бе доволен. Наближаваше зима, а неговия зимен гардероб сериозно бе обеднял. Той имаше три-четири овехтели и закърпени ризи. Тая придобивка му дойде много навреме. Последва с удоволствие Чико и двамата започнаха да препипват зимните якета от съседната редица.

– Хей това е! Виж! Модно и дизайнерско! Червеното яке е само за ски. Да се пързаяш по Баварските алпи и да си свиркаш. Я го облечи! Та-а-мън! Лепна ти се като лукова обелка на кокоши крак! Ученичките ще се пулят по тебе. Моден ли си, всичко ти е в кърпа вързано. Нали не беше женен? Давай тогава! Да видим какво ще отсече кантара. Я мацко, мерни и това!

Момичето, стъписано от първоначално подетия скандал, пое якето с трепереща ръка и го сложи на везната. Погледна внимателно циферблата, след това хвърли поглед на ценоразписа и зачука по клавишите на калкулатора.

– Единайсет лева!

– Бижу! Турни го сега в един вносен германски плик! Да личи, че е германска стока. – Чико се наведе към Мирон, долепи устни до ухото му и заговорнически зашепна. – Трепни му на мацето! То после може да ти продаде и по евтино отколкото е по ценоразпис. Това е психология! Искаш ли да идем до вратовръзките? Гледам ги така отдалеч. Май не са ги сменявали от една седмица.

– Стига бе човек! Стига, че свърших парите! – простена с тънък гласец Мирон. Хайде да си вървим!

– О кей! Няма проблем! Важното е, че видя къде е хубавото. Мине ли седмица и сменят стоката. Гледаш и избираш. Всичко е западно, европейски стандарт. Е-е-х, кога ли ще влезем в тая Европа? Ще видят европейците какво може наш Чико!

Те заслизаха бавно надолу по стъпалата. Оглеждаха се любопитно, наляво и надясно. Магазинът беше препълнен с всякаква употребявана стока. Поради липса на закачалки, тя лежеше някъде направо на пода, на малки или големи купчини. Имаше всичко, бельо, дамски шапки, плюшени играчки, шлифери, пуловери, всичко, което фантазията ти може да пожелае. Българските търговци прилежно бяха омели боклука от болничните складове, кофите за смет и китайските тържища в Берлин, Мюнхен и Франкфурт. Бяха го пакетирали, опаковали и превозили до тук. Бяха донесли европейския стандарт до Родината с едничката цел, да напълнят джобовете си.

Приятелите излязоха навън. Миррон носеше големия плик със закупената стока, а Чико самочувствието, че е помогнал на своя приятел да добие европейски вид.

– Така-а! Накъде си сега? – запита опитния европеец.

– Ще ида до в къщи, за да хвърля тези неща. А ти?

– Аз ли? Хей, виждаш ли онова там, отсреща. Магазин „По един лев“! Вчера видях там някакви евтини китайски дезодоранти. Ще поразгледам за нова стока. Може нещо да ми хареса. Къде ли не сме го дали това левче? Ако имаш проблеми с облеклото и избора, обади се. Аз съм насреща!

Чико приглади лъснатия си каносан алаброс, намести вратовръзката, чукна с ток по мокрия асфалт и се връцна към отсрещния магазин.

КРАЙ

© 2004 Алекс Болдин

Източник: Авторът

Разпространява се при условията на лиценза „Криейтив Комънс – Признание –
Некомерсиално – Без производни“ версия 2.5 (CC-BY-NC-ND version 2.5)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2935>]